

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ,
ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΣΜΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 10181
Πληροφορίες : Χύτα Α., Αλ. Παπαδόπουλος
Τηλέφωνο : 210 3893998 & 3893991
Fax : 210 3893999
Email : hytar@ggb.gr ,
papadopA@ggb.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 09/04/2020

Αριθ. Πρωτ. : 37396 - 09/04/2020

ΠΡΟΣ: Ως πίνακας αποδεκτών

ΚΟΙΝ: Κέντρο Πληροφόρησης ΕΛΟΤ
Λ. Κηφισού 50,
121 33 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ
83189in@elot.gr και
venus@elot.gr

ΘΕΜΑ : Εγκύκλιος ενημέρωσης Δημοσίων Υπηρεσιών και Οργανισμών σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535, η οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το Προεδρικό Διάταγμα 81/2018 (ΦΕΚ 151/ τ. Α/ 21.08.2018) «για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών».

Η τρέχουσα δυσμενής συγκυρία, ως αποτέλεσμα της εξάπλωση του Covid-19 σε παγκόσμιο επίπεδο, έχει δημιουργήσει την ανάγκη λήψης έκτακτων μέτρων. Στο πλαίσιο αυτό και η Ελλάδα, έχει προβεί σε ενέργειες που έχουν ως στόχο την άμβλυνση των επιπτώσεων που έχει επιφέρει η εν λόγω πανδημία. Η ανάγκη όμως λήψης εκτάκτων νομοθετικών μέτρων από την Ελλάδα, ως και από τα λοιπά κράτη-μέλη της Ε.Ε., προϋποθέτει την τήρηση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Στο εν λόγω πλαίσιο εντάσσεται και η αποστολή μηνύματος υπενθύμισης, από την αρμόδια υπηρεσία της Ε.Ε., προς όλα τα κράτη-μέλη, αναφορικά με την αναγκαιότητα τήρησης των απαιτήσεων της διαδικασίας γνωστοποίησης που επιβάλλει η οδηγία (ΕΕ) 2015/1535, ακόμη και στη σημερινή έκτακτη και ιδιαίτερα δυσμενή κατάσταση.

Επειδή, σε εθνικό επίπεδο, είχε ήδη γίνει αντιληπτό ένα έλλειμμα επικοινωνίας, αναφορικά με την διαδικασία που επιβάλλει η οδηγία (ΕΕ) 2015/1535, κρίνεται σκόπιμη πέρα από την απλή διαβίβαση της παραπάνω υπενθύμισης της Ε.Ε., μια πιο εκτεταμένη ενημέρωση, καλύπτοντας ως ένα βαθμό το κενό που διαπιστώθηκε.

Κατ' αρχάς, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η διαδικασία της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535, επιτρέπει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη της ΕΕ να εξετάζουν τους τεχνικούς κανονισμούς που σκοπεύουν να εισαγάγουν τα κράτη μέλη για τα προϊόντα (της βιομηχανίας, της γεωργίας και της αλιείας) και για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών **πριν από την υιοθέτησή τους**, ώστε να διασφαλιστεί ότι αυτά τα κείμενα, είναι συμβατά με την ενωσιακή νομοθεσία και τις αρχές της εσωτερικής αγοράς.

Η εν λόγω διαδικασία έχει μακρά παράδοση, καθώς θεσπίστηκε για πρώτη φορά το 1983 μέσω της οδηγίας 83/189/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Κωδικοποιήθηκε για πρώτη φορά με την οδηγία 98/34/ΕΚ, της 22ας Ιουνίου 1998, και τροποποιήθηκε με την οδηγία 98/48/ΕΚ, της 20ής Ιουλίου 1998, κυρίως για να επεκταθεί η εφαρμογή της στις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών. Πιο πρόσφατα, η

διαδικασία κωδικοποιήθηκε για δεύτερη φορά με την οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Σεπτεμβρίου 2015 (ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ.1) «για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών (κωδικοποιημένο κείμενο)».

Η κυριότερη μεταβολή της δεύτερης κωδικοποίησης έγκειται στην απαλοιφή όλων των αναφορών στην τυποποίηση, καθώς στο μεσοδιάστημα είχε υιοθετηθεί ο Κανονισμός (ΕΕ) 1025/2012, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Τυποποίηση. Η παραπάνω δεύτερη κωδικοποίηση της οδηγίας, ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το π.δ. 81/2018 (ΦΕΚ 151/ τ. Α/ 21.08.2018), οπότε και καταργήθηκε το προηγούμενο προεδρικό διάταγμα ενσωμάτωσης, ήτοι το π.δ. 39/2001 (Α' 28).

Η τελευταία αυτή ενσωμάτωση έγινε με επισπεύδουσα την Διεύθυνση Πολιτικής Ποιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, ενώ με βάση και τα οριζόμενα στο π.δ. 81/2018, εθνικό σημείο επαφής για την τήρηση των απαιτήσεων της διαδικασίας γνωστοποίησης έχει οριστεί το Κέντρο Πληροφόρησης του ΕΛΟΤ - ΚΠ ΕΛΟΤ (της Αυτοτελούς Λειτουργικής Μονάδας Τυποποίησης του Εθνικού Συστήματος Υποδομών Ποιότητας – ΕΣΥΠ, http://www.elot.gr/59_ELL_HTML.aspx).

Η όλη διαδικασία υποστηρίζεται από την Ε.Ε. μέσω τήρησης της βάση δεδομένων TRIS (<https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/el/>). Η εν λόγω βάση είναι δημόσια διαθέσιμη για αναζήτηση/πληροφόρηση, οπότε είναι δυνατή η αναζήτηση κάθε τεχνικού κανόνα από τον καθένα, ενώ το κάθε εθνικό σημείο επαφής έχει επιπλέον τη δυνατότητα υποβολής και λήψης στοιχείων.

Αξίζει να τονίσουμε ότι η μη εφαρμογή της διαδικασίας της γνωστοποίησης ενός σχεδίου τεχνικού κανόνα, πριν την υιοθέτηση και δημοσίευση αυτού, δημιουργεί νομικές πλημμέλειες και συνιστά παράβαση ουσιάδους τύπου διαδικασίας. Στην περίπτωση αυτή ελλοχεύει ο κίνδυνος κήρυξης του τεχνικού κανόνα ως μη εφαρμόσιμου σε ιδιώτες, εφόσον προσβληθεί και ακυρωθεί από τα δικαστήρια (βλέπε π.χ. υπόθεση «CIA-Security» (υπόθεση C-194/94), υπόθεση «Unilever» (υπόθεση C-443/98)).

Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε:

α) όπως ενημερώσετε τις Υπηρεσίες και Οργανισμούς σας, που εκπονούν και συντάσσουν, κατά αρμοδιότητα, σχέδια τεχνικών κανόνων σχετικά με την υποχρέωση εφαρμογής των διατάξεων του π.δ. 81/2018 (και ιδιαιτέρως της παρ. 1 του άρθρου 6 αυτού), ακόμη και στις σημερινές συνθήκες εξάπλωσης του Covid-19, ως ήδη προαναφέρθηκε, με βάση και τη σχετική ενημέρωση της Ε.Ε. Θα πρέπει να τονιστεί ότι, υπό τις σημερινές έκτατες συνθήκες, μπορεί να γίνει επίκληση της **διαδικασίας επείγοντος**, η οποία έχει σχεδιαστεί ώστε να επιτρέπεται η άμεση υιοθέτηση ενός εθνικού σχεδίου, υπό συγκεκριμένες σοβαρές και απρόβλεπτες προϋποθέσεις (παρ. 7 του άρθρου 7 του π.δ.81/2018). Για περαιτέρω υποβοήθηση, επισυνάπτεται παράρτημα, στο οποίο γίνεται πιο αναλυτική παρουσίαση της διαδικασίας της γνωστοποίησης που επιβάλει η οδηγία (ΕΕ) 2015/1535, με βάση τις προβλέψεις του π.δ. 81/2018.

β) όπως ορίσετε υπευθύνους στις Υπηρεσίες σας, για την παρακολούθηση, σε συνεργασία με το Κέντρο Πληροφόρησης ΕΛΟΤ, των γνωστοποιήσεων προς την Επιτροπή των σχεδίων τεχνικών κανόνων των άλλων κρατών μελών. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα μπορούν να αποστέλλουν στην Επιτροπή, μέσω του Κέντρου Πληροφόρησης ΕΛΟΤ, τις παρατηρήσεις τους ή τις εμπειριστατωμένες γνώμες τους για τα σχέδια τεχνικών κανόνων των άλλων κρατών μελών, ως η παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ 81/2018 προβλέπει. Επιπλέον, με βάση τις προβλέψεις της παρ. 2 του άρθρου 6 οι Υπηρεσίες και Οργανισμοί μπορούν να ζητούν, μέσω του Κέντρου Πληροφόρησης ΕΛΟΤ, το οριστικό κείμενο ενός τεχνικού κανόνα άλλου κράτους – μέλους. Πέρα από τα προβλεπόμενα στο π.δ., η παρακολούθηση σε συνεχή βάση των σχεδίων τεχνικών κανόνων των άλλων κρατών μελών, μπορεί να αποβεί πολλαπλά ωφέλιμη για την υποστήριξη των εθνικών συμφερόντων σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τέλος, θα θέλαμε επιπλέον να σας ενημερώσουμε ότι η Ε.Ε. πραγματοποιεί, μέσω κλιμακίων της, επισκέψεις στα κράτη-μέλη προκειμένου να έχει άμεση εικόνα για τον τρόπο εφαρμογής της διαδικασίας της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 από τα κράτη-μέλη. Ήδη είχε προγραμματιστεί σχετική

επίσκεψη και στη χώρα μας για τον επόμενο μήνα, η οποία προσωρινώς αναβλήθηκε λόγω του θέματος που έχει προκύψει με την εξάπλωση του Covid-19 και της επιβολής σχετικών περιοριστικών μέτρων. Προφανώς, μόλις οι συνθήκες το επιτρέψουν, θα γίνει εκ νέου προγραμματισμός της εν λόγω επίσκεψης, οπότε η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας θα επανέλθει με σχετική επιστολή της προκειμένου να ορίσετε εκπροσώπους σας στη σχετική συνάντηση, όπου θα συμμετάσχουν: οι εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το Κέντρο Πληροφόρησης ΕΛΟΤ, η Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και οι εκπρόσωποι όλων των Δημόσιων Υπηρεσιών και Οργανισμών που υιοθετούν τεχνικούς κανόνες.

Δεδομένου ότι είναι αναγκαία η συμβολή όλης της δημόσιας διοίκησης τόσο για την τήρηση των απαιτήσεων που θέτει η ευρωπαϊκή νομοθεσία, αλλά και για την προάσπιση των εθνικών συμφερόντων, προσβλέπουμε στην ενδυνάμωση της επικοινωνίας και συνεργασίας με βασικό αρωγό το Κέντρο Πληροφόρησης ΕΛΟΤ. Επιπλέον, η Διεύθυνση Πολιτικής Ποιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, ως αρμόδια για την εποπτεία της λειτουργίας του Κέντρου Πληροφόρησης ΕΛΟΤ και για την ενσωμάτωση της σχετικής ευρωπαϊκής νομοθεσίας στο ελληνικό δίκαιο, είναι στη διάθεσή σας για κάθε πρόσθετη πληροφόρηση ή/και διευκρίνιση.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης,
Διοικητικής & Τεχνικής Υποστήριξης

Κ.Α.Α.
ΜΑΛΟΥΝΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΠΕΛΟΠΙΔΑΣ ΚΑΛΛΙΡΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
Η οδηγία (ΕΕ) 2015/1535
(με βάση και το π.δ. 81/2018)

Η διαδικασία γνωστοποίησης 2015/1535 παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη της ΕΕ να εξετάζουν τους τεχνικούς κανονισμούς που σκοπεύουν να εισαγάγουν τα κράτη μέλη για τα προϊόντα (της βιομηχανίας, της γεωργίας και της αλιείας) και για τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών **πριν από την υιοθέτησή τους**. Σκοπός είναι να διασφαλιστεί ότι αυτά τα κείμενα είναι συμβατά με την ενωσιακή νομοθεσία και τις αρχές της εσωτερικής αγοράς. Δίνεται δηλαδή η δυνατότητα να ανιχνεύονται τα νέα εμπόδια στην εσωτερική αγορά πριν ακόμη παράγουν τυχόν αρνητικά αποτελέσματα, διευκολύνεται ο εντοπισμός μέτρων προστατευτισμού και παρέχεται η δυνατότητα στα κράτη μέλη να διαπιστώνουν τον βαθμό συμβατότητας των κοινοποιηθέντων σχεδίων τους με την ενωσιακή νομοθεσία.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι εφαρμόζεται, σε απλουστευμένη μορφή, στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ) που υπέγραψαν τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ), καθώς και στην Ελβετία και στην Τουρκία.

Τι είναι τεχνικός κανόνας

Η έννοια του «τεχνικού κανόνα/κανονισμού» αποτυπώνεται στο άρθρο 2 του π.δ. 81/2018, με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535.

Οι τεχνικοί κανονισμοί περιλαμβάνουν:

- τεχνικές προδιαγραφές·
- άλλες απαιτήσεις·
- κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες και
- κανονισμούς που απαγορεύουν την κατασκευή, εισαγωγή, εμπορία ή χρήση ενός προϊόντος ή που απαγορεύουν την παροχή ή χρήση μιας υπηρεσίας ή την εγκατάσταση για την παροχή των υπηρεσιών αυτών.

Κατά την έννοια της οδηγίας, το «**προϊόν**» αφορά όλα τα προϊόντα βιομηχανικής κατασκευής και τα γεωργικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων και των προϊόντων αλιείας.

Όσον αφορά στις υπηρεσίες, η οδηγία ισχύει μόνο για τις **υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών** που ορίζονται ως κάθε υπηρεσία που παρέχεται συνήθως έναντι αμοιβής, εξ αποστάσεως, με ηλεκτρονικά μέσα και κατόπιν συγκεκριμένης παραγγελίας ενός αποδέκτη υπηρεσιών. Περισσότερες πληροφορίες δίνονται στην παράγραφο 1β του άρθρου 2 του π.δ. 81/2018.

Η «**τεχνική προδιαγραφή**» είναι η προδιαγραφή που περιέχεται σε έγγραφο, στο οποίο ορίζονται τα χαρακτηριστικά ενός προϊόντος, όπως οι διαστάσεις, η επισήμανση, η συσκευασία, το επίπεδο ποιότητας, οι διαδικασίες αξιολόγησης συμμόρφωσης κ.λπ. Ο όρος αυτός καλύπτει επίσης τις μεθόδους και διαδικασίες παραγωγής.

Ο όρος «**άλλες απαιτήσεις**» καλύπτει άλλες απαιτήσεις επιβαλλόμενες σε ένα προϊόν για λόγους προστασίας, παραδείγματος χάρη των καταναλωτών ή του περιβάλλοντος και οι οποίες επηρεάζουν τον κύκλο ζωής του προϊόντος μετά τη διάθεσή του στην αγορά, όπως οι συνθήκες χρήσης, επαναχρησιμοποίησης ή ανακύκλωσης. Οι συνθήκες αυτές μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά τη σύνθεση ή τη φύση του προϊόντος ή την εμπορία του.

De jure & de facto τεχνικός κανόνας

Ο τεχνικός κανόνας είναι υποχρεωτικός «de jure», όταν η συμμόρφωση καθίσταται υποχρεωτική από ένα μέτρο που προέρχεται απευθείας από τις αντίστοιχες δημόσιες αρχές ή αποδίδεται στις τελευταίες. Η συμμόρφωση με τις τεχνικές προδιαγραφές ή λοιπές απαιτήσεις ή κανόνες για τις υπηρεσίες που περιέχει είναι υποχρεωτική για την εμπορία ή χρήση των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών.

Ο τεχνικός κανόνας είναι υποχρεωτικός «de facto» όταν οι τεχνικές προδιαγραφές, λοιπές απαιτήσεις ή κανόνες για τις υπηρεσίες δεν θεσπίζονται με επίσημη και δεσμευτική πράξη του οικείου κράτους μέλους, αλλά όταν το κράτος ενθαρρύνει την τήρησή τους. Η οδηγία προβλέπει έναν ενδεικτικό κατάλογο παραδειγμάτων «de facto» τεχνικών κανόνων στους οποίους περιλαμβάνονται εκούσιες συμφωνίες και «φορολογικά ή οικονομικά μέτρα».

Τα τελευταία αφορούν τεχνικές προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις ή κανόνες περί υπηρεσιών, που συνδέονται με φορολογικά ή οικονομικά μέτρα και επηρεάζουν την κατανάλωση προϊόντων ή υπηρεσιών ενθαρρύνοντας την τήρηση των τεχνικών αυτών προδιαγραφών ή άλλων απαιτήσεων ή κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες. Πρέπει να πληρούνται τρεις σωρευτικές συνθήκες: το σχέδιο του μέτρου πρέπει να περιέχει τεχνικές προδιαγραφές ή λοιπές απαιτήσεις ή κανόνες περί υπηρεσιών· οι εν λόγω τεχνικές προδιαγραφές ή άλλες απαιτήσεις ή οι κανόνες περί υπηρεσιών πρέπει να συνδέονται με φορολογικά ή οικονομικά μέτρα και τα φορολογικά ή οικονομικά μέτρα πρέπει να επηρεάζουν την κατανάλωση προϊόντων ή υπηρεσιών ενθαρρύνοντας την τήρηση των τεχνικών αυτών προδιαγραφών ή άλλων απαιτήσεων ή κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες.

Περιγραφή της διαδικασίας γνωστοποίησης

Με τις διατάξεις του π.δ.81/2018 :

α. Προβλέπεται υποχρέωση γνωστοποίησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή των σχεδίων τεχνικών κανόνων/ κανονισμών που υιοθετούν οι Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμοί («διαδικασία γνωστοποίησης»)

β. Δίνεται η δυνατότητα παρέμβασης στα σχέδια τεχνικών κανόνων/ κανονισμών που υιοθετούν άλλα Κράτη Μέλη και το αντίστροφο («παρατηρήσεις», «εμπεριστατωμένη γνώμη»).

γ) Δίνεται η επιπλέον δυνατότητα στην Επιτροπή για αναστολή εφαρμογής ενός σχεδίου τεχνικού κανόνα

Πιο αναλυτικά, οι Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμοί, που προετοιμάζουν σχέδια τεχνικών κανόνων, οφείλουν να ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε τέτοιο σχέδιο τεχνικού κανονισμού πριν από την υιοθέτησή του. Δηλαδή πρέπει η ενημέρωση να λαμβάνει χώρα, όταν το σχέδιο τεχνικού κανόνα βρίσκεται σε προπαρασκευαστικό στάδιο, κατά το οποίο μπορεί να υποστεί ουσιαστικές τροποποιήσεις (παράγραφος 1ζ, άρθρο 2 του π.δ. 81/2018). Τα σχέδια τεχνικών κανονισμών κοινοποιούνται μέσω μεταφόρτωσης του μηνύματος γνωστοποίησης στη βάση δεδομένων TRIS (δείτε σχετικά παρακάτω), το οποίο συνοδεύεται από το σχετικό σχέδιο κειμένου. Η εργασία αυτή γίνεται από το Κέντρο Πληροφόρησης ΕΛΟΤ (ΚΠ ΕΛΟΤ), το οποίο είναι ενταγμένο στην Αυτοτελή Λειτουργική Μονάδα Τυποποίησης του Εθνικού Συστήματος Υποδομών Ποιότητας – ΕΣΥΠ (του ν.4109/2013 (Α' 16), ως τροποποιήθηκε και ισχύει).

Αποτελεί ευθύνη της καθ' ύλην αρμόδιας Δημόσιας Υπηρεσίας ή Οργανισμού, να κρίνει αν ένα σχέδιο που έχει προετοιμάσει επιπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του π.δ.81/2018. Από την ημερομηνία γνωστοποίησης ενός σχεδίου, ξεκινά μια περίοδος **αναμονής τριών μηνών** (περίοδος status quo), κατά την οποία το κοινοποιούν κράτος μέλος (η Ελλάδα στην περίπτωση μας) δεν

μπορεί να υιοθετήσει τον εν λόγω τεχνικό κανονισμό. Αυτό παρέχει τη δυνατότητα στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη να εξετάσουν το κοινοποιηθέν κείμενο και να ανταποκριθούν καταλλήλως.

Υπάρχει επίσης πρόβλεψη **διαδικασίας επείγοντος**, η οποία έχει σχεδιαστεί ώστε να επιτρέπεται η άμεση υιοθέτηση ενός εθνικού σχεδίου, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, δηλαδή «σοβαρή και απρόβλεπτη κατάσταση που αφορά την προστασία της υγείας προσώπων και ζώων, την προστασία των φυτών ή την ασφάλεια». Η Επιτροπή αποφασίζει επί της αιτιολόγησης της διαδικασίας επείγοντος το συντομότερο δυνατό. Αν το αίτημα εφαρμογής της διαδικασίας επείγοντος γίνει αποδεκτό από την Επιτροπή, η τρίμηνη περίοδος αναμονής δεν ισχύει και το κοινοποιηθέν κείμενο μπορεί να υιοθετηθεί άμεσα. Εάν η Επιτροπή κρίνει ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια για την αίτηση της διαδικασίας του επείγοντος, αρνείται το επείγον και ξεκινά την περίοδο αναμονής (status quo) τριών μηνών.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μπορούν να διατυπώνουν **παρατηρήσεις** σχετικά με ένα κοινοποιηθέν σχέδιο που προκύπτει ότι συμμορφώνεται με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά χρήζει διευκρίνισης όσον αφορά στην ερμηνεία του. Η Ελλάδα, όπως αντιστοίχως και κάθε άλλο κράτος μέλος που πραγματοποιεί τη γνωστοποίηση, δεν έχει την υποχρέωση να απαντήσει στις ληφθείσες παρατηρήσεις. Εντούτοις, υποχρεούται να λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις στο μέτρο του δυνατού, αργότερα, κατά την τελική διατύπωση του τεχνικού κανόνα.

Η τρίμηνη περίοδος αναμονής, **αφού όμως προηγηθεί η γνωστοποίηση**, δεν εφαρμόζεται:

- σε σχέδια «φορολογικών και οικονομικών μέτρων»,
- σε σχέδια όπου έχει γίνει αποδεκτή η διαδικασία επείγοντος (ως ήδη προαναφέρθηκε) και
- σε νομοθετικές διατάξεις των κρατών μελών που προβλέπουν απαγόρευση της παραγωγής, εφόσον δεν θέτουν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών.

Όταν διαπιστώνεται ότι τα κοινοποιηθέντα σχέδια ενδέχεται να δημιουργήσουν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων ή στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών της κοινωνίας των πληροφοριών ή στο παράγωγο δίκαιο της ΕΕ, η Επιτροπή και τα υπόλοιπα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλλουν μια **εμπεριστατωμένη γνώμη** προς το κράτος μέλος που κοινοποίησε το σχέδιο. Η εμπεριστατωμένη γνώμη έχει ως αποτέλεσμα την παράταση της περιόδου αναμονής κατά τρεις επιπλέον μήνες για τα προϊόντα και κατά έναν επιπλέον μήνα για τις υπηρεσίες. Σε περίπτωση έκδοσης εμπεριστατωμένης γνώμης, το οικείο κράτος μέλος οφείλει να εξηγήσει την ενέργεια που σκοπεύει να αναλάβει, ως απάντηση στην εμπεριστατωμένη γνώμη.

Η **εμπεριστατωμένη γνώμη** αποστέλλεται όταν θεωρείται ότι το σχέδιο τεχνικού κανόνα παρουσιάζει πτυχές που μπορούν ενδεχομένως να δημιουργήσουν εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων/υπηρεσιών ή στην ελεύθερη εγκατάσταση των φορέων παροχής υπηρεσιών στα πλαίσια της εσωτερικής αγοράς. Η εμπεριστατωμένη γνώμη αποσκοπεί στην τροποποίηση του προτεινόμενου μέτρου προκειμένου να εξαλείψει εξαρχής τυχόν εμπόδια που μπορεί να προκύψουν σε σχέση με αυτές τις ελευθερίες.

Αν και η οδηγία, και κατ'επέκταση και το π.δ.81/2015, δεν προσδιορίζουν την προθεσμία εντός της οποίας οφείλει να απαντήσει ένα κράτος μέλος που θίγεται από μια εμπεριστατωμένη γνώμη, ωστόσο, προς όφελος της αποτελεσματικότητας είναι επιθυμητή η κατά το συντομότερο δυνατό απάντηση, κατά προτίμηση και εντός της περιόδου αναμονής (status quo) έξι ή τεσσάρων μηνών κατά περίπτωση.

Η Επιτροπή έχει επιπλέον τη δυνατότητα αναστολής ενός σχεδίου τεχνικού κανόνα για περίοδο από 12 έως 18 μήνες, εάν ανακοινώσει την πρόθεση πρότασης μιας πράξης της ΕΕ (οδηγίας, κανονισμού ή απόφασης) ή εάν διαπιστώσει ότι το σχέδιο της νομοθετικής διάταξης αφορά ένα θέμα το οποίο καλύπτεται από μια πρόταση πράξης της ΕΕ που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο. Στην περίπτωση σχεδίου τεχνικού κανόνα που περιέχει κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες, η Επιτροπή μπορεί να αποκλείσει αυτό το σχέδιο πράξης μόνο εφόσον ανακοινώσει τη διαπίστωση ότι το σχέδιο της νομοθετικής διάταξης αφορά ένα θέμα το οποίο καλύπτεται από μια πρόταση πράξης της ΕΕ που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο.

Με βάση την παράγραφο 6 του άρθρου 7 του π.δ. 81/2015, οι παραπάνω αναφερόμενες υποχρεώσεις παύουν να υφίστανται είτε:

α) όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώσει τους συντάκτες των σχεδίων τεχνικών κανόνων ότι δεν προτίθεται πλέον να προτείνει ή να εκδώσει κοινοτική πράξη δεσμευτικού χαρακτήρα,

β) όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώσει τους συντάκτες των σχεδίων τεχνικών κανόνων ότι αποσύρει την πρόταση ή το σχέδιο της,

γ) με την έκδοση κοινοτικής πράξης δεσμευτικού χαρακτήρα από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Συμπερασματικά, η Επιτροπή και άλλα κράτη μέλη μπορούν να εκδίδουν παρατηρήσεις ή εμπειριστατωμένες γνώμες, ενώ η Επιτροπή έχει επιπλέον τη δυνατότητα αναστολής ενός σχεδίου τεχνικού κανόνα.

Με βάση το π.δ. 81/2018, το Κέντρο Πληροφόρησης ΕΛΟΤ διαβιβάζει αμελλητί στις αρμόδιες Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμούς τις παρατηρήσεις ή εμπειριστατωμένες γνώμες της Επιτροπής ή των άλλων κρατών μελών για σχέδια τεχνικών κανονισμών που αυτές οι Δημόσιες Υπηρεσίες ή Οργανισμοί κατάρτισαν, για να τις λάβουν υπόψη τους, στο μέτρο του δυνατού, κατά τη διατύπωση των οριστικών κειμένων αυτών των τεχνικών κανόνων.

Στο τέλος της διαδικασίας 2015/1535, τα κράτη μέλη δεσμεύονται να ενημερώνουν την Επιτροπή σχετικά με τελικά κείμενα, αμέσως μετά την υιοθέτηση των κειμένων αυτών και να αναφέρουν περιπτώσεις κατά τις οποίες το κοινοποιηθέν σχέδιο έχει εγκαταλειφθεί, προκειμένου να κλείσει η διαδικασία της 2015/1535. Αυτό παρέχει επίσης τη δυνατότητα τόσο στην Επιτροπή όσο και στα άλλα κράτη μέλη να ελέγξουν, εάν το κοινοποιούν κράτος έλαβε υπόψη του τις αντιδράσεις που ελήφθησαν κατά τη διαδικασία.

Οι αρμόδιες για τη σύνταξη των σχεδίων τεχνικών κανόνων αρχές, υποχρεούνται να κοινοποιούν εκ νέου κάθε σχέδιο μέτρων, με την εφαρμογή μάλιστα νέας περιόδου αναμονής, σε περίπτωση που το σχέδιο τεχνικού κανονισμού υποστεί σημαντικές αλλαγές, όπως για παράδειγμα, μείωση του χρονοδιαγράμματος που είχε αρχικά προβλεφθεί για την εφαρμογή ή επέκταση του πεδίου εφαρμογής (τρίτο εδάφιο, της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του π.δ.81/2019).

Όπως επίσης προβλέπει η παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ 81/2018, οι Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμοί, κατά τομέα αρμοδιότητάς τους, παρακολουθούν, σε συνεργασία με το Κέντρο Πληροφόρησης ΕΛΟΤ, τις γνωστοποιήσεις προς την Επιτροπή των σχεδίων τεχνικών κανόνων των άλλων κρατών μελών και μπορούν να αποστέλλουν στην Επιτροπή, μέσω του Κέντρου Πληροφόρησης ΕΛΟΤ, τις παρατηρήσεις τους ή τις εμπειριστατωμένες γνώμες τους για τα σχέδια τεχνικών κανόνων των άλλων κρατών μελών. Με βάση τις προβλέψεις της παρ. 2 του άρθρου 6 οι παραπάνω Υπηρεσίες και Οργανισμοί μπορούν να ζητούν, μέσω του Κέντρου Πληροφόρησης ΕΛΟΤ, το οριστικό κείμενο ενός τεχνικού κανόνα άλλου κράτους – μέλους.

Εξαιρέσεις από τη διαδικασία γνωστοποίησης

Οι εξαιρέσεις από την υποχρέωση γνωστοποίησης αναφέρονται στο άρθρο 8 του π.δ. 81/2018. Οι συνηθέστερες περιπτώσεις εξαίρεσης είναι οι εξής:

- όταν υπάρχει συμμόρφωση με δεσμευτικές πράξεις της ΕΕ,
- όταν ικανοποιούνται οι υποχρεώσεις που προβλέπονται σε διεθνείς συμφωνίες,
- όταν γίνεται εφαρμογή μιας απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου ή τροποποιείται ένας τεχνικός κανόνας κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής.

Παρά την ύπαρξη των εν λόγω εξαιρέσεων, ως προς την εφαρμογή της διαδικασίας γνωστοποίησης 2015/1535, έχουν τεθεί περιορισμοί για την εφαρμογή τους, με βάση και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (αναφορά παρακάτω, σε σχέση με την μη εφαρμογή της διαδικασίας γνωστοποίησης).

Η βάση δεδομένων TRIS

Ως ήδη αναφέρθηκε, τα σχέδια τεχνικών κανονισμών γνωστοποιούνται, από το Κέντρο Πληροφόρησης ΕΛΟΤ (ΚΠ ΕΛΟΤ), μέσω μεταφόρτωσης του μηνύματος γνωστοποίησης στη βάση δεδομένων TRIS, το οποίο συνοδεύεται από το σχετικό σχέδιο κειμένου (το οποίο έχει προετοιμαστεί από την καθ' ύλην αρμόδια Δημόσια Υπηρεσία ή Οργανισμό).

Κάθε αίτημα Δημόσιων Υπηρεσιών και Οργανισμών για την κατάρτιση τεχνικών προδιαγραφών ή προτύπου για συγκεκριμένα προϊόντα, για τον σκοπό της έκδοσης τεχνικού κανονισμού για τα συγκεκριμένα προϊόντα υπό μορφή σχεδίου τεχνικών κανονισμών, συνοδεύεται από τους λόγους που δικαιολογούν την κατάρτισή του και υποβάλλεται στο ΚΠ ΕΛΟΤ, το οποίο σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του π.δ.81/2018 μεριμνά για την ανακοίνωσή του στην Ευρ. Επιτροπή.

Μετά την υποβολής τους, όλα τα μηνύματα γνωστοποίησης και τα σχέδια κειμένων, εξαιρουμένων των εμπιστευτικών, είναι δημόσια διαθέσιμα. Πιο συγκεκριμένα, όποιος ενδιαφέρεται για συγκεκριμένα προϊόντα ή χώρες, μπορεί να συμβουλευτεί τις κοινοποιήσεις που σχετίζονται με τη διαδικασία 2015/1535 στον δικτυακό τόπο Europa στη [βάση δεδομένων TRIS](#)¹ (Technical Regulations Information System). Η πρόσβαση στο σύστημα TRIS είναι δωρεάν, δεν προϋποθέτει άλλες τυπικές διαδικασίες και η βάση ενημερώνεται σε καθημερινή βάση. Τα κοινοποιημένα σχέδια μεταφράζονται σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ., γεγονός που καθιστά την αναζήτηση και ανάγνωση των σχετικών κειμένων πολύ πιο προσιτή.

Η TRIS δίνει τη δυνατότητα στον καθένα να αναζητήσει νομοθετικές πρωτοβουλίες των κρατών μελών που ενδέχεται να τον ενδιαφέρουν ή ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στη δραστηριότητά του, χρησιμοποιώντας διάφορα κριτήρια αναζήτησης, όπως αριθμό γνωστοποίησης, χώρα, ημερομηνία, προϊόν, λέξεις-κλειδιά κ.λπ. Προκειμένου να καταστεί ευκολότερη η αναζήτηση, τα σχέδια που έχουν γνωστοποιηθεί ταξινομούνται ανά κατηγορίες και υποκατηγορίες, ανάλογα με τον στόχο τους και τον αντίστοιχο τομέα δραστηριότητας.

Ενώ, ως προαναφέρθηκε, τα σχέδια κειμένων των τεχνικών κανόνων είναι στη γενική περίπτωση δημόσια διαθέσιμα, αντιθέτως οι απαντήσεις που εκδίδονται από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν είναι διαθέσιμες στο κοινό. Για την παραλαβή αντιγράφου των εγγράφων αυτών απαιτείται αίτηση πρόσβασης στα έγγραφα. Η εν λόγω αίτηση εμπίπτει στις απαιτήσεις επεξεργασίας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2001 για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145 της 31.5.2001).

Συνέπειες από τη μη εφαρμογή της διαδικασίας της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535

Λόγω της μακράς περιόδου εφαρμογής της διαδικασίας της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535, υπάρχει εκτενής νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Θα αναφερθούν μόνο δύο ενδεικτικές αποφάσεις αναφορικά με την ερμηνεία της διαδικασίας 2015/1535.

Η πρώτη αφορά στην υπόθεση «CIA-Security» (υπόθεση C-194/94), σύμφωνα με την οποία μια εθνική διάταξη η οποία δεν γνωστοποιήθηκε σύμφωνα με την «διαδικασία 98/34» ενώ θα έπρεπε, μπορεί να κηρυχθεί μη εφαρμόσιμη σε ιδιώτες από τα εθνικά δικαστήρια. Η δεύτερη αφορά στην υπόθεση «Unilever» (υπόθεση C-443/98), σύμφωνα με την οποία ένας τεχνικός κανονισμός ο οποίος υιοθετήθηκε κατά παράβαση της υποχρέωσης αναστολής της υιοθέτησης εθνικής νομοθεσίας που έχει γνωστοποιηθεί, δηλαδή σεβασμού της περιόδου αναμονής, μπορεί επίσης να κηρυχθεί μη εφαρμόσιμος σε ιδιώτες από τα εθνικά δικαστήρια.

¹ (<https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/el/>)

Επιπλέον, παρά την ύπαρξη των εξαιρέσεων ως προς την εφαρμογή της διαδικασίας γνωστοποίησης 2015/1535, με βάση και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, με αναφορά και πάλι στην υπόθεση «Unilever» (υπόθεση C-443/98), τα κράτη μέλη πρέπει να γνωστοποιούν τα σχέδια τεχνικών κανόνων που εφαρμόζουν νομοθετικές διατάξεις της ΕΕ, όταν οι τελευταίες αφήνουν στα κράτη μέλη ένα περιθώριο κινήσεων αρκετά σημαντικό.

Συμπερασματικά, η υιοθέτηση και δημοσίευση ενός σχεδίου τεχνικού κανόνα, χωρίς να έχει προηγηθεί η εφαρμογή της διαδικασίας της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535, δημιουργεί νομικές πλημμέλειες και συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου διαδικασίας. Στην περίπτωση αυτή ελλοχεύει ο κίνδυνος κήρυξης του τεχνικού κανόνα ως μη εφαρμόσιμου σε ιδιώτες, εφόσον προσβληθεί και ακυρωθεί από τα δικαστήρια.

Εσωτερική διανομή

- Γραφείο Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Αδ. Γεωργιάδη
- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κ. Νικ. Παπαθανάση
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας, κ. Π. Καλλίρη
- Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης Βιομηχανίας και Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος
- Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης Βιομηχανικής και Επιχειρηματικής Πολιτικής
- Δ.Π.ΠΟΙΟ

Πίνακας αποδεκτών

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ, ΑΡΧΕΣ, ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΘΕΣΗ	ΟΝΟΜΑ	ΦΑΞ	email
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΓΓ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	Χρήστος Τριαντόπουλος	Φαξ: 210 33 5 917	Email: generalsecr@minfin.gr
	ΓΓ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	Αθανάσιος Πετραλιάς	Φαξ: 210 32 39 980	Email: glk-ggr@glk.gr
	ΓΓ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	Αθηνά Καλύβα	Φαξ: 210 33 75 675	Email: gg-fpdp@minfin.gr
	ΕΓ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ	Φώτιος Κουρμούσης	Φαξ: 213 212 57 01 (ΘΗΒΩΝ 196-198),	Email: egdix.gram@keyd.gov.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	ΓΓ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ (ΣΔΙΤ)	Νικόλαος Μαντζούφας	Φαξ: 210 33 75 921	Email: sdit@mneec.gr
	ΓΓ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	Παναγιώτης Σταμπουλίδης	Φαξ: –	Email: gen-sec@gge.gr
	ΓΓ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΣΠΑ)	Δημήτριος Σκάλκος	Φαξ: 210 33 32 449	Email: hellaskps@mneec.gr
	ΓΓ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	Αθανάσιος Κυριαζής	Φαξ: 210 77 53 872	Email: secgenof@gsrc.gr
	ΕΓ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	Νίκη Δανδόλου	Φαξ: 210 33 32 427	Email: sec.erdf_cf@mneec.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΓΓ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ	Γρηγόριος Δημητριάδης	Φαξ: 210 36 84 818	Email: secgenoffice@mfa.gr
	ΓΓ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ	Ιωάννης Χρυσουλάκης	Φαξ: 210 25 97 574	Email: gen.gram@mfa.gr
	ΓΓ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	Κωνσταντίνος Αλεξανδρής	Φαξ: 210 25 97 574	Email: gen.sec.pd@mfa.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	ΓΓ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ	Κωνσταντίνος Τσουβάλας	Φαξ: 2106915388	Email: gengramdt@yptp.gr
	ΓΓ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	Βασίλειος Παπαγεωργίου	Φαξ: 210 32 48 122	Email: generalsecretary@gscp.gr

	Αναπληρωτής ΓΓ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	Γεώργιος Μάριος Καραγιάννης	Φαξ: 210 32 48 122	Email: generalsecretary@gscsp.gr
	ΓΓ ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	Σοφία Νικολάου	Φαξ: 210 69 80 994	Email: gram.ggap@mopocp.gov.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	ΓΓ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	Αντόνιος Οικονόμου	Φαξ: 210 65 98 721	Email: gengram@mod.mil.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	ΓΓ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ, ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	Αναστασία Γκίκα	Φαξ: 210 34 42 882	Email: gengram.abe@minedu.gov.gr
	ΓΓ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ	Γεώργιος Βούτσινος	Φαξ: 210 34 42 232	Email: gsvetll@minedu.gov.gr
	ΓΓ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Απόστολος Δημητρόπουλος	Φαξ: 210 34 43 027	Email: adimitropoulos@minedu.gov.gr
	ΓΓ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	Γεώργιος Καλαντζής	Φαξ: 210 34 42 724	Email: secretary@ggth.gov.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	ΓΓ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ	Γεώργιος Σταμάτης	Φαξ:	Email: ggp@yeka.gr
	ΓΓ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Άννα Στρατινάκη	Φαξ: 2105246380	Email: gen_yp@yeka.gr
	ΓΓ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	Μαρία Συρεγγέλα	Φαξ: 210 32 31 316, 210 32 49 495	Email: gramggif@isotita.gr
	ΓΓ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	Παυλίνα Καρασιώτου	Φαξ:	Email: gengramka@yeka.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	ΓΓ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	Ιωάννης Κοτσιόπουλος	Φαξ: 210 52 02 075	Email: secretary.gen-sec@moh.gov.gr
	ΓΓ Δημόσιας Υγείας, Πρόληψης και Εθελοντισμού	Παναγιώτης Πρεζεράκος	Φαξ: 210 52 31 707	Email: secretary.gen.dy@moh.gov.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΓΓ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ	Κωνσταντίνος – Ευάγγελος Αραβώσης	Φαξ: 213 15 13 501	Email: grggper@prv.ypeka.gr
	ΓΓ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	Ευθύμιος Μπακογιάννης	Φαξ:	Email: gramchora@ypen.gr
	ΓΓ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ	Αλεξάνδρα Σδούκου	Φαξ: 213 15 13 608	Email: ggenenergy@ypen.gr
	ΓΓ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	Εμμανουήλ Γραφάκος	Φαξ: 213 136 1229	Email: gensec.wst@ypen.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΓΓ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	Γεώργιος Διδασκάλου	Φαξ: 210 82 01 452	Email: gsecoff@culture.gr
	ΓΓ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	Νικόλαος Γιατρομανωλάκης	Φαξ: 210 82 01 434	Email: secgenmodern@culture.gr
	ΓΓ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	Γεώργιος Μαυρωτάς	Φαξ: 213 13 16 978	Email: sgoffice@gga.gov.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	ΓΓ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	Πάνος Αλεξανδρής	Φαξ: 213 130 7167	Email: gensecretary@justice.gov.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΓΓ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ	Παρασκευή Χαραλαμποιγιάνν η	Φαξ: 210 3646 670	Email: ggd@ypes.gov.gr
	ΓΓ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ	Μιχαήλ Σταυριανουδάκης	Φαξ: 213 136 4301	Email: genikos@ypes.gr
	ΓΓ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ	Αθανάσιος Μπαλέρμπας		Email: g.g.ithageneias@ypes.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ	ΓΓ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ	Πάτροκλος Γεωργιάδης	Φαξ: –	Email: gg.ymepo@immigration.gov.gr
	ΓΓ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΑΙΤΟΥΝΤΩΝ ΑΣΥΛΟ	Εμμανουήλ Λογοθέτης	Φαξ: 210 9233108	Email: ssr@firstreception.gov.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΓΓ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ	Αντώνιος Τζωρτζακάκης	Φαξ: 210 90 98 931	Email: ggtt@mindigital.gr
	ΓΓ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	Δημοσθένης Αναγνωστόπουλο ς	Φαξ: 210 48 02 019	Email: gen-gramm@gsis.gr
	ΓΓ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ	Λεωνίδα Χριστόπουλος	Φαξ:	Email: gen_gramm@mindigital.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΓΓ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	Γεώργιος Καραγιάννης	Φαξ: 210 65 08 606	Email: ggy@yme.gov.gr
	ΓΓ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	Νικόλαος Σταθόπουλος	Φαξ: 210 65 08 097	Email: gg@yme.gov.gr, ggsecr@yme.gov.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΓΓ Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής & Ναυτιλιακών Επενδύσεων	Ευάγγελος Κυριαζόπουλος	Φαξ: 210 42 20 774	Email: gg.yna@yen.gr
	ΓΓ Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής	Χριστιάνα Καλογήρου	Φαξ: 210 41 21 757	Email: genikos@ypai.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΓΓ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Γεώργιος Στρατάκος	Φαξ: 210 212 4150	Email: gensecr@hq.minagric.gr
	ΓΓ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	Κωνσταντίνος Μπαγινέτας	Φαξ:	Email: ggram@hq.minagric.gr
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	ΓΓ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	Κωνσταντίνος Λούλης	Φαξ: 210 32 29 514	Email: ggtpa@mintour.gr
ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΓΓ Συντονισμού Οικονομικών και Αναπτυξιακών Πολιτικών	Βασιλική Λοϊζου	Φαξ: 210 33 85 109	Email: officegscso@gscso.gov.gr
	ΓΓ Συντονισμού Εσωτερικών Πολιτικών	Αθανάσιος Κοντογεώργης	Φαξ: 210 33 85 010	Email: secretary@gscso.gov.gr
	ΓΓ Γενικής Γραμματείας Πρωθυπουργού	Γρηγόριος – Αλέξανδρος Δημητριάδης	Φαξ:	Email: gengram@primeminister.gr
	ΓΓ Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων	Στυλιανός – Ιωάννης Κουτνατζής	Φαξ: 2103252723	Email: office@gslegal.gov.gr
	ΕΓ Ο.Π.Σ. Παρακολούθησης και Αξιολόγησης του Κυβερνητικού Έργου	Παναγιώτης Αλεξόπουλος	Φαξ: 210 3385 012	Email: gramops@gscso.gov.gr
	ΓΓ Επικοινωνίας και Ενημέρωσης	Ιωάννης Μαστρογεωργίου	Φαξ:	Email: ymastro@mindigital.gr

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Κωνσταντίνος Μασσέλος	Φαξ: 210 6151194	Email: info@eett.gr
ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Σέρκος Α. Χαρουτουσιάς	Φαξ: 210 8231438	Email: info@elgo.gr
	ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Παναγιώτης Ι. Χατζηνικολάου		
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΑΙΓΝΙΩΝ (Ε.Ε.Ε.Π.)	ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Ευάγγελος Καραρηγορίου	Φαξ: +30 211 107 5005	Email: info@gamingcommission.gov.gr & s.vardikou@gamingcommission.gov.gr
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ, ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΧΗΜΕΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ,	Προϊσταμένη Γενικής Δ/σης	Σοφία Ζήση	Φαξ: +30 210 6465123	gd.gcsf@aade.gr
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Δρ. Νικόλαος Μπουλαζής	Fax: 210-3727488	e-mail: info@rae.gr, presidentnb@rae.gr, vvasl@rae.gr, sereti@rae.gr